

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-599

24.8.2020

Eika Forsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Løft av badekar - prolaps – ryggplager før og etter – årsakssammenheng.

Forsikrede var med på å flytte et badekar. Under arbeidet skled han og fikk akutte smerter i ryggen. MR-undersøkelse 18 dager senere viste prolaps i ryggen. Det ble innhentet spesialisterklæring som la til grunn at det forelå sannsynlig årsakssammenheng mellom hans nåværende isjiasplager og skadehendelsen. Spesialisten syntes ikke å ha hatt journal fra året før hendelsen, men la vekt på forsikredes egen beskrivelse. Selskapets rådgivende lege konkluderte med manglende årsakssammenheng, blant annet under henvisning til tidligere ryggplager. Selskapet avsto krav om utbetaling. Nemnda vurderte saken i lys av de retningslinjer som var trukket opp av Høyesterett og konkluderte med at det ikke var sannsynliggjort årsakssammenheng mellom ulykken og forsikredes ryggplager. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1984) var 4.1.16 utsatt for en arbeidsulykke i forbindelse med et tungt løft på arbeidsplassen.

Av forsikredes legejournal datert 7.9.15, før hendelsen, fremgår:

Kommer da han er plaget med akutt smerte i ryggen sitter i korsryggen, Inegn stråling, begynte ca 2 timer siden, i forb med tung arb på jobb, Ikke tidligere plaget med rygg plager. Kommer noe haltende: lasegue er negativt bllat. normale haele/tar test kam finger-golvtest. Ingen nevrologi. Lumbago.

Videre fremgår av legejournal datert 9.10.15:

Jobber som håndverker (maler/sparkllng/gulvleging bl.a) Siste tiden vekslende akutte korsryggsmerter. Nå smerter fra ve side av korsryggen med utstråling ned til sete og baskiden av ve lår til ve knehase. Smerter når han sitter og beveger seg/jobber. Ikke vært på jobb denne uka pga aktuelle. Forsøkt beh med analgetika (Paracet, Tramadol) og NSAIDs (tbø Voltaren 50 mg). anbefaler at han forsøker fysioterapi beh.

Første legekonsultasjon etter hendelsen var 6.1.16. Av notatet fremgår bl.a.:

Snakker ikke norsk. Ryggsmerter med utstråling til ve lår baktil etter tungt løft. Har hatt ryggsmerter i flere år. ...

Legen anbefalte hvile og smertestillende, og forsikrede ble 100 % sykmeldt frem til 15.1.16.

I skademelding til Nav 11.1.16 beskrives hendelsen slik:

Løftet gammelt badekar på byggeplass. Fikk vondt i korsryggen. Smerten tiltok etter hvert. Til lege 06.01.16. Venter på time til rtg/HR. Foreløpig sykmeldt til 15.01.16 ...

Forsikrede var til MR-undersøkelse 22.1.16, og svar forelå 27.1.16:

Ingen gamle bilder til sammenligning.

Normale virvelcorpora og det er normale skiver fra L1-L4.

Skivenivå L4/L5: Minimal skivebuking uten tranghet.

Skivenivå L4/L5: Degenerative signaler i skiven og skiven buker lett i hele bakkant over mot dette et venstrestilt prolaps og utgående fra dette har dissekert seg i tillegg et prolaps som dissekere seg caudalt.

Tranghet for venstre S1-rot.

R: Mindre prolaps mot venstre i skiven L5/S1 i selve skivenivå samt et ekstrudert prolaps venstre side som dissekerer seg caudalt. Kompresjon av venstre S1-rot.

Det foreligger en utfyllende skadeforklaring til Nav datert 29.1.16. Fra forsikredes forklaring siteres:

Først tok vi badekaret ut, så dro vi det alle sammen til container som inneholdt søppel.

Da vi skulle plassere badekaret i containeren, var vi nødt til å sette det opp vertikalt, så løfte det i den ene enden og skyve inni containeren.

Da jeg brukte maksimalt med styrke, løftet og skøv badekaret inni containeren, skled jeg på underlaget (jord), jeg skøv badekaret fortsatt ble jeg dratt etter og veltet sammen med badekaret oppå containeren. Da kjente jeg en kink i ryggen, som om noe kom ut av stilling, og fikk sterke, akutte smerter. Jeg ble nødt til å innta en bøyd kroppsstilling resten av dagen pluss to påfølgende dager, mens jeg ventet på legetime.

Jeg beveget meg rundt på "alle fire".

I legeerklæring ved arbeidsuførhet av 10.4.16 fra dr. A. til Nav fremgår:

(Forsikrede) har fast stilling hos B. J. AS. Han har slitt med ryggsmerte med utstråling til venstre ben. MR-bilde av ryggen viser prolaps mot venstre i skiven L5/S1 i selve skivenivå samt et ekstrudert prolaps venstre side som dissekerer seg caudalt. Kompresjon av venstre S1-rot. Han er behandlet med smertestillende. Han har time på ortopedisk avdeling den 21.04. Dessuten har han visst depressive symptomer. Har blitt ende verre psykisk etter han ble sykemeldt. Føler seg isolert sosialt og har lite sosialnettverk. Jeg har valgt å henvise ham til utredning hos psykiater G.

I notat av 2.8.16 fra rådgivende lege i Nav er det bl.a. notert:

Jeg har gått igjennom alle dokumentene i el-trygde mappa.

1. Ut i fra lege notatene fra tidl. angis rygg -nakke problemer som årsaken til sykemelding allerede i 2015. Men en kortvarig episode med ryggplager i noen få dager, vil ikke være tilstrekkelig for at vedkommende skal falle inn under denne gruppen. Slike kortvarige episoder må vi se som normale i en ellers ryggfrisk gjennomsnittsbefolkning.

Det er oppstod ryggplagene umiddelbart i forbindelse med en tung løft sammen med arbeids kollegaene (badekar 120 kg) på arbeidsplassen i arbeidstid den 04.01.16.

Bruker gikk i sykemelding umiddelbart for akutt oppstod ryggplagene -isjias plagene.

Skademekanismen, dvs. Måten traumet ble påført, forklarer de aktuelle ryggplagene.

Bruker er på lærling løp hos arbeidsgiver B. J. med mål om å ta fagbrev som maler. Det bør sjekkes om bruker som er lærling ble yrkesskade dekt under denne perioden.

2. Det anses at det foreligger direkte årsakssammenheng med akutt oppstod rygg smerter med utstråling under tung løfting på arbeidsplassen den 04.01.16 som yrkesskade ...

Av fremlagte polske legeattest fra dr. Z. av 5.8.16 oversatt til norsk fremgår:

... Den 4. januar 2016, mens han var på arbeid, etter å ha flyttet en tung gjenstand, fikk han akutt, sterk smerte i korsryggen og venstre ben. Konservativ behandling med dårlig resultat. MR tatt 22.01.2016 viser venstresidig prolaps L5-S1.

De 10 siste dagene på nytt økning i smerter, betydelig tiltagende beggesidig isjias.

På kontroll MR av 02.08.2016 delvis remisjon av sykdomsforandringer. ...

Nav godkjente 11.8.16 "akutt forverring av rygg smerter" som yrkesskade.

Skademelding til selskapet er datert 8.6.17.

Spesialist i psykiatri G. avga spesialisterklæring 28.10.17 med følgende vurdering:

Langvarig depressiv reaksjon utløst av inaktivitet i sykemeldingsperiode, ensomhetsproblematikk. Pas. har snudd døgnrytme opp/ned, han har ikke hentet Nozinan som han har fått resept på fra sin fastlege, og jeg ber ham om å gjøre det ...

Selskapet innhentet spesialisterklæring utstedt av lege H. datert 6.7.18. Hva gjelder helsetilstanden før skadehendelsen heter det i erklæringen:

Han opplyser at han høsten før skadehendelsen hadde to episoder med ryggplager. Han hadde tidligere ikke vært plaget med ryggen, opplyser han. Ryggen var ikke helt god da den aktuelle skadehendelsen skjedde, opplyser han.

Av konklusjonen i ovennevnte spesialisterklæring fremgår:

Årsakssammenheng

Det er sannsynlig årsakssammenheng mellom (forsikredes) nåværende isjiasplager og direkte skade påført i skadehendelsen. Noe av hans nåværende ryggsmarter er sannsynlig en fortsettelse av plager som allerede forelå på skadetidspunktet.

Medisinsk invaliditet

Inngangsinvaliditet forelå sannsynlig ikke, derimot forelå det sannsynlig en sårbarhet for ryggtraumer. Nåværende total medisinsk invaliditet er sannsynlig lik skaderelatert medisinsk invaliditet, og anslås etter pkt. 2.3.2 til ca. 15 %.

Funksjonsvurdering

Direkte skade påført i skadehendelsen har sannsynlig redusert hans evne til å utføre arbeid i hjemmet, men ikke i den grad at han ikke kan bo alene. Direkte skade påført i skadehendelsen har sannsynlig vanskeliggjort utførelsen av den jobben han hadde og den utdanningen han var i ferd med å ta. Direkte skade påført i skadehendelsen har begrenset hans yrkesvalg. Hans største begrensning for yrkesvalg i Norge er imidlertid hans svært begrensede språkferdigheter ...

Saken ble forelagt for selskapets rådgivende lege 18.12.18. Det siteres fra uttalelsen:

VURDERING:

Det springende punktet her er som tidligere angitt hvor mye plager skadelidte hadde med ryggen før aktuelle hendelse. Det har vært merkelig vanskelig å se de notatene som klargjør dette nærmere, da det viktigste notatet lå "gjemt i trykdemappen".

Dersom det er riktig at skadelidte ikke hadde hatt plager med ryggen før 09.15 er det i kontrast til opplysninger om at han hadde hatt ryggplager i mange år. Uansett framkommer det et notat 09.10.15 som beskriver varierende ryggsmarter med tilsvarende utstråling som etter hendelsen. Det bekreftes ikke klar rotasjonsjon da det ikke foreligger noen klinisk status som beskriver nevologien. Disse plagene var relatert til tungt fysisk arbeid, men ikke noen akutt hendelse.

Når plagene er så fluktuerende og så tett opp i tid mot aktuelle hendelse anser jeg at det ikke med sannsynlighetsovervekt oppsto et akutt prolaps ved aktuelle løft. Det er klare holdepunkter for at dette prolapsset også forelå før løftet og ga utstrålende smerter på baksiden av venstre bein. At symptomene så avtok igjen før de så ble forverret er som forventet med den forhistorien som er beskrevet, og som er vanlig ved prolaps.

KONKLUSJON:

Det framkommer tilsvarende symptomer kort tid før hendelsen talende for at det allerede forelå et prolaps. Det framkommer av dokumentene fra P. at de nevrologiske symptomene ble borte. Med slike symptomer som er beskrevet før hendelsen anser jeg at det ikke foreligger sannsynlighetsovervekt for årsakssammenheng. Sekundært bør det settes en såpass høy inngangsinvaliditet at skaderelatert vmi må dra seg mot 0 %

Selskapet avsto krav om erstatning 22.1.20 med den begrunnelse at det ikke forelå sannsynlighetsovervekt for årsakssammenheng mellom den aktuelle hendelse i yrke og forsikredes nåværende plager.

Forsikrede klaget til Finansklagenemnda 3.2.20.

Forsikrede har i det vesentlige anført at det foreligger årsakssammenheng mellom skadehendelsen og hans ryggplager, og at den har medført ervervsuførhet og økonomisk tap. Hva gjelder spesialisterklæringen til dr. H må denne tillegges vekt i vurderingen, da hun hadde det medisinske grunnlaget som var nødvendig for å avgjøre hans tilstand fra perioden før ulykken.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom skadehendelsen og forsikredes nåværende ryggplager. Forsikrede hadde plager med ryggen også før hendelsen inntraff. Plagene forsikrede har beskrevet før skadehendelsen er så tett opp i tid mot da løftet ble fortatt at det ikke kan sies å foreligge sannsynlighetsovervekt for at det oppstod et akutt prolaps. At løftet kan ha bidratt til en kortvarig forverring av allerede pågående ryggplager kan aksepteres, og det er bedt om dokumentasjon dersom det foreligger et slikt tap. Selskapet mener videre at det er forsikredes begrensede norske språkferdigheter som er hans største begrensning for yrkesvalg i Norge.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav om erstatning under yrkesskadeforsikringsloven. Spørsmålet er om forsikrede har sannsynliggjort at det foreligger årsakssammenheng mellom arbeidsulykken og sine nåværende ryggplager. Videre blir det eventuelt spørsmål om det foreligger årsakssammenheng mellom ryggplagene og hans ervervsuførhet, og om det er sannsynliggjort et økonomisk tap.

Det vil foreligge årsakssammenheng mellom ulykken og dagens plager hvis hendelsen er en nødvendig betingelse for plagene, og ulykken har vært så vidt vesentlig i årsaksbildet at det er naturlig å knytte ansvar til den, jf. Rt. 1992 s. 64 (p-pilledom II).

Det er kravstiller – forsikrede – som har bevisbyrden. Det innebærer at forsikrede må sannsynliggjøre at det foreligger årsakssammenheng mellom hendelsen og forsikredes plager og ervervsuførhet.

I rettspraksis er det stilt opp fire kumulative vilkår som alle må være oppfylt for at man skal kunne konkludere med at årsakssammenheng er sannsynliggjort ved nakkeslengskade, se Rt. 1998 s. 1565 og Rt. 2010 s. 1547: Hendelsen må ha hatt tilstrekkelig skadeevne, det må foreligge akutt symptomer innen tre døgn etter hendelsen, kontinuerlige symptomer fra akuttfasen frem til en kronisk senfase (brosymptomer) og symptomutviklingen må følge den traumatologiske forklaringsmodellen, hvor plagen er verst i akuttfasen for deretter å avta. Nemnda har lagt til grunn at de samme vilkårene også gjelder ved andre traumatiske bløtdelsskader, se uttalelse 2017-263 og 2014-030.

Saken for nemnda gjelder forsikredes ryggplager. Forsikrede fikk påvist prolaps 27.1.16. Partene er uenige om forsikredes ryggplager skyldes arbeidsulykken.

Nemnda vurderer saken i lys av de retningslinjer som er trukket opp av Høyesterett i Rt. 2007 s. 1370 (prolapsdommen). I dommens avsnitt 32 påpeker Høyesterett at mekanismene bak utviklingen av prolaps er ukjent. En prolaps kan være forårsaket av et ytre traume, men de fleste prolapser har ingen kjent årsak. I dommen legger Høyesterett til grunn at årsaksvurderingen ved symptomgivende prolaps har klare likhetstrekk med kriteriene i Rt. 1998 s. 1565. I slike tilfeller skal det gjøres "en vanlig bevisvurdering hvor det tas hensyn til om den aktuelle hendelsen kunne medføre den aktuelle skaden, om As symptomer tyder på sammenheng mellom (skadehendelsen)

og prolapsen og om det er andre sannsynlige forklaringer på prolapsen", jf. Rt. 2007 s. 1370 avsnitt 38. Videre legger Høyesterett, i dommens avsnitt 59, til grunn at man vil forvente betydelige akuttsymptomer der et fall har utløst et prolaps.

I gjeldende sak uttaler selskapets rådgivende lege at tilsvarende symptomer kort tid før hendelsen taler for at det allerede forelå et prolaps, og at det ikke er sannsynlighetsovervekt for årsakssammenheng mellom hendelsen og et prolaps. Når det gjelder spesialisterklæringen til dr. H., synes ikke hun å ha hatt journal i 2015 tilgjengelig, men legger vekt på forsikredes egen beskrivelse. Dette svekker spesialisterklæringen betydning. Nemnda kan etter dette ikke se at det er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom arbeidsulykken og forsikredes ryggplager på bakgrunn av de prinsipper som er trukket opp i rettspraksis. Etter dette er det ikke nødvendig for nemnda å ta stilling til om det foreligger årsakssammenheng mellom forsikredes plager og ervervsuførhet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).